

Protože i v současné době se v rámci znalecké činnosti stále setkáváme s poměrně četnými dotazy, nejenom ze strany přestupkových komisí, ale i Policie ČR a soudů, co je to vlastně fyziologická hladina etanolu v krvi, rozhodlo se vedení časopisu Soudní lékařství zaujmout k této problematice následující stanovisko.

Fyziologická hladina etanolu v krvi

Termín fyziologická hladina etanolu v krvi je název zcela zavádějící, i když v minulosti některými autory používaný a dokonce ještě nyní zaměňovaný s termínem neprůkazná hladina. Fyziologická hladina etanolu v krvi normálního zdravého člověka totiž nemůže být jiná, než 0,00 ‰ (g/kg). Je pravdou, že v odborné literatuře se uvádí, že někdy je ve vzorcích krve nalezen etanol, i když jej daná osoba nepožila, ani mu nebyl do těla vpraven jinou cestou zvnějšku. Vysvětlení je několik. Jednak si člověk může ve svém zažívacím traktu vytvářet etanol sám, tzv. „neogenezi“ a jednak je třeba počítat i s redukcí acetaldehydu v těle. Hladiny tohoto tzv. „endogenního alkoholu“ dle světové odborné literatury dosahují 0,001 ‰, i když někdy se připouští i hodnota 10x vyšší, tedy 0,01 ‰. Protože se nejedná o koncentraci etanolu v krvi takovou, která by byla škodlivá, tedy „patologická“, byl zvolen název hladina „fyziologická“, i když to není označení správné. Rozhodně nelze stav člověka, který si v zažívacím traktu sám tvoří etanol, označit za stav zcela normální. Stává se tak totiž pouze v situacích, kdy dojde k součinnosti požitého jistého druhu stravy (sacharidy) a individuálního stavu zažívacího traktu člověka, tedy složení jeho střevní mikrobioty (ponejvíce nadbytek kvasinek rodu *Candida*). Lze proto říci, že v některých velmi vzácných situacích, kdy je člověk individuálně disponován určitým (ale nikoliv normálním) složením střevního mikrobiomu a zároveň požije určitou stravu (sacharidy), lze u něj někdy (ale zdaleka ne vždy) nalézt v krvi etanol, ač jej sám přímo nepožil nebo mu nebyl aplikován do těla jiným způsobem. Úmyslně zde nerozebíráme možnosti a následky nevědomého požití minimálních dávek etanolu např. v nealkoholických nápojích nebo v některých potravinách.

Závěrem lze tedy shrnout:

- 1) Fyziologická hladina etanolu v krvi normálního, zdravého člověka nemůže být jiná než 0,00 ‰. Všechno ostatní jsou situace nestandardní, které ve znaleckém posudku musejí být individuálně vysvětleny.**
- 2) Pokud se ve forenzní znalecké praxi mluví o „endogenním“ etanolu v krvi, nikdy se nemůže jednat o hodnoty takové, které by mohly mít jakýkoliv nepříznivý vliv na schopnost člověka ovládat vozidlo.**

Brno, České Budějovice, Olomouc, dne: 21.10.2020.

Prof. MUDr. Miroslav Hirt, CSc.
Doc. MUDr. František Vorel, CSc.
Doc. RNDr. Peter Ondra, CSc.